

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË
NË ARSIMIN E LARTË**

WORKSHOP

**Standardet për Sigurimin e Cilësisë për programet e ciklit të parë, të dytë
dhe programeve të studimeve me karakter profesional**

-Reflektimi në procesin e Vlerësimit dhe Akreditimit-

Prof. Dhurata Bozo

**Hotel Tirana
22 Nëntor 2018**

Përmbajtja

- **Standardet e Programeve të Studimit; struktura dhe të dhëna statistikore**
- **Standardet dhe Vlerësimi i Cilësisë: vlerësimi i jashtëm**
- **Standardet dhe Vlerësimi i Cilësisë: akreditimi**
- **Standardet dhe Vlerësimi i Cilësisë:**
procesi, metodologjia, vlerësimi, akreditimi, dokumentacioni, etj.

I - Standardet e Programeve të Studimit

Vendim Nr. 531, datë 11.09.2018 i Këshillit të Ministrave *“Për miratimin e Kodit të Cilësisë së Arsimit të Lartë”*; hyrë në fuqi **19.09.2018** (Fletorja Zyrtare Nr. 135)

- Standardet e Programeve të Studimit me karakter **Profesional**
- Standardet e Programeve të Studimit të ciklit të parë **Bachelor**
- Standardet e Programeve të Studimit të ciklit të dytë **Master Profesional**
- Standardet e Programeve të Studimit të ciklit të dytë **Master i Shkencave/Arteve**
- Standardet e Programeve të **Integruara** të Studimeve të **ciklit të dytë**

Në vijim:

- Standardet Institucionale
- Standardet për programet e studimit të ciklit të tretë

I - Standardet e Programeve të Studimit

- Publikuar si standarde të ndara: ASCAL
- Përkthim zyrtar në anglisht: ASCAL
- web link:
<https://www.google.com/url?q=https://www.ascal.al/sq/sigurimi-i-cilesise/kodi-i-cilesise>

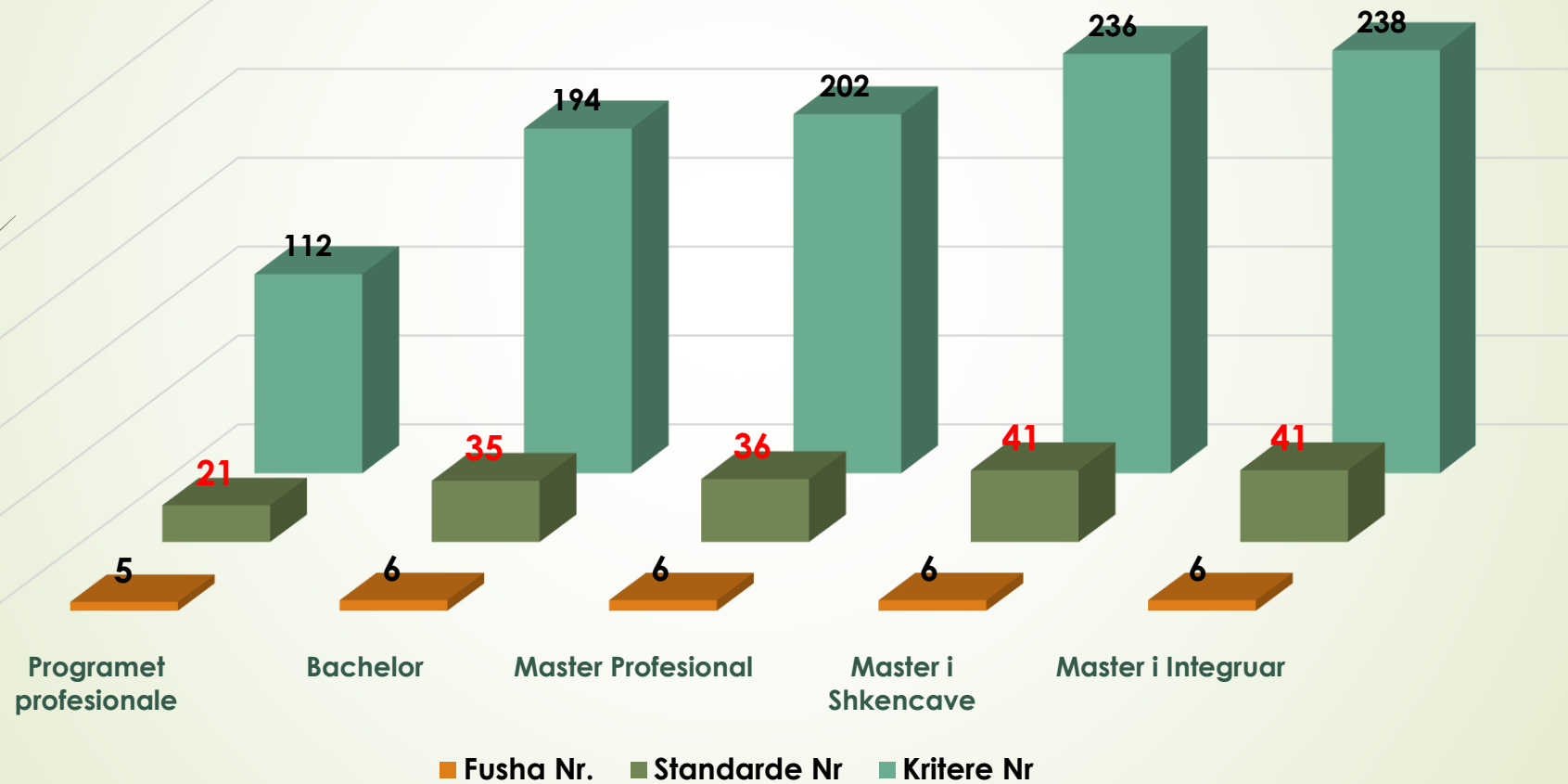

I - Standardet e Programeve të Studimit; kuptimi dhe zbatimi i tyre

- Detyrim për tu zbatuar nga **IAL-të** në të gjithë ecurinë e programeve: hapja, aktivizimi, zhvillimin e programit, akreditim, nga një akreditim në tjetrin
- Detyrim për tu zbatuar nga **ASCAL**; vlerësimin paraprak, monitorimin e cilësisë përpara akreditimit të parë, në vlerësimin për akreditimin e parë dhe monitorimin pas akreditimit të parë (në vijim)
- Përmbushja dhe shkalla e përmbushjes së standardeve: kusht dhe mbështetje për **akreditimin** dhe **kohëzgjatjen** e vlefshmërisë së akreditimit
- Ruajtja e standardeve përgjatë gjithë kohëzgjatjes së programeve të studimit, parakusht për **rishikimin e akreditimit ekzistues**

I - Standardet e Programeve të Studimit; të përgjithshme

Standardet dhe kriteret sipas fushave të vlerësimit për programet e studimit të ciklit të parë, të dytë të studimeve dhe profesionale

I - Standardet e Programeve të Studimit: fushat e vlerësimit

► Programet Profesionale

Fusha I - **Ofrimi, organizimi dhe drejtimi i programeve të studimit**

Fusha II - **Struktura dhe përmbajtja e programeve të studimit**

Fusha III - **Mësimdhënia, mësimnxënia, vlerësimi dhe kompetencat**

Fusha IV - **Burimet për realizimin e programit të studimit dhe mbështetja e studentëve**

Fusha V - **Studentët dhe mbështetja e tyre**

► Programet Cikli I dhe II

Fusha I - **Ofrimi i programeve të studimit**

Fusha II - **Organizimi, drejtimi dhe administrimi i programeve të studimit**

Fusha III - **Mësimdhënia, mësimnxënia, vlerësimi dhe kompetencat**

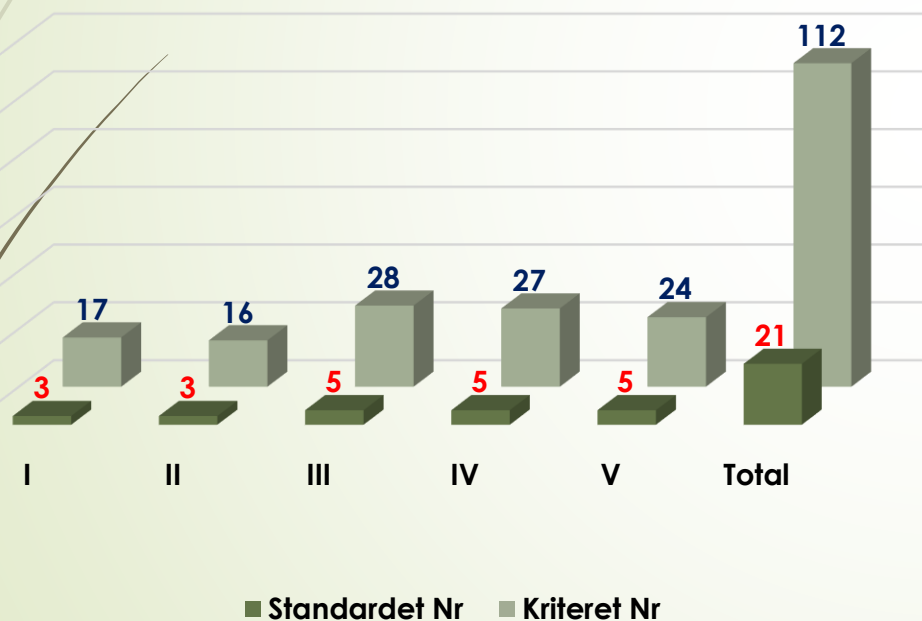
Fusha IV - **Burimet për realizimin e programit të studimit dhe mbështetja e studentëve**

Fusha V - **Studentët dhe mbështetja e tyre**

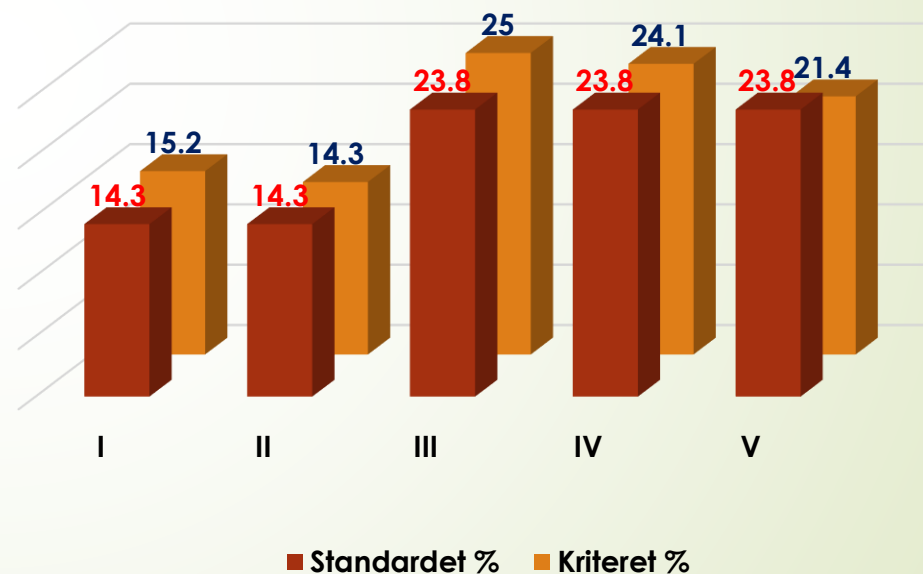
Fusha VI - **Sigurimi i cilësisë së programit të studimit**

I - Standardet dhe kriteret për vlerësimin e Programeve të Studimit me karakter profesional

Profesionale: Standardet/kriteret sipas fushave (Nr)

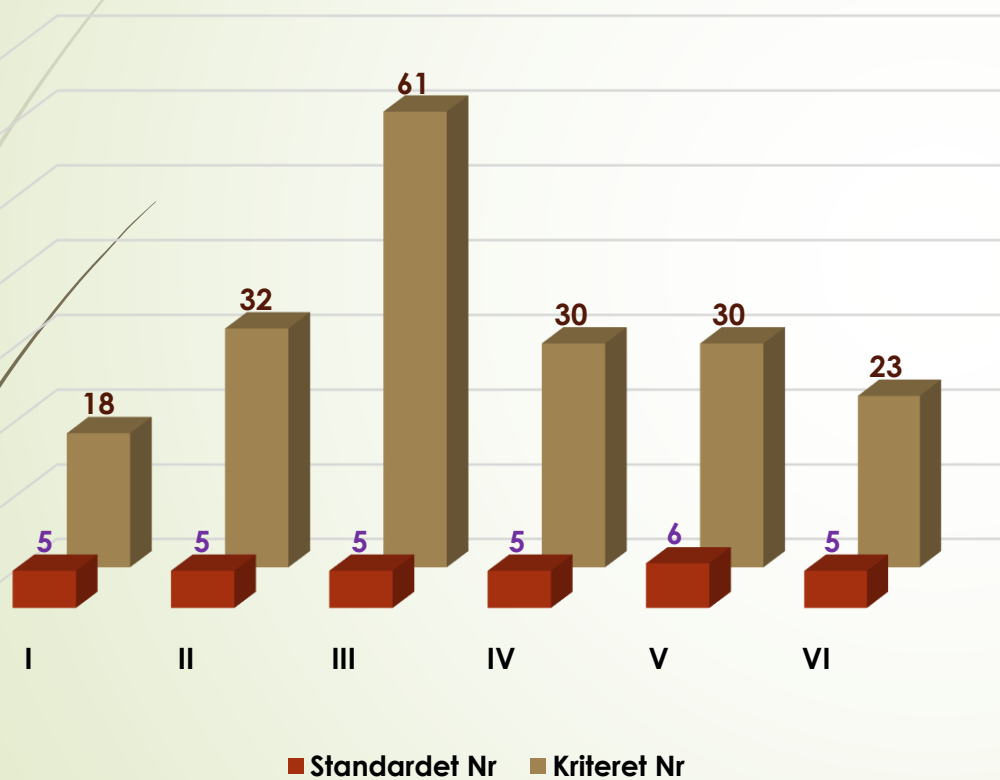

Profesionale: Standardet/Kriteret sipas fushave (%)

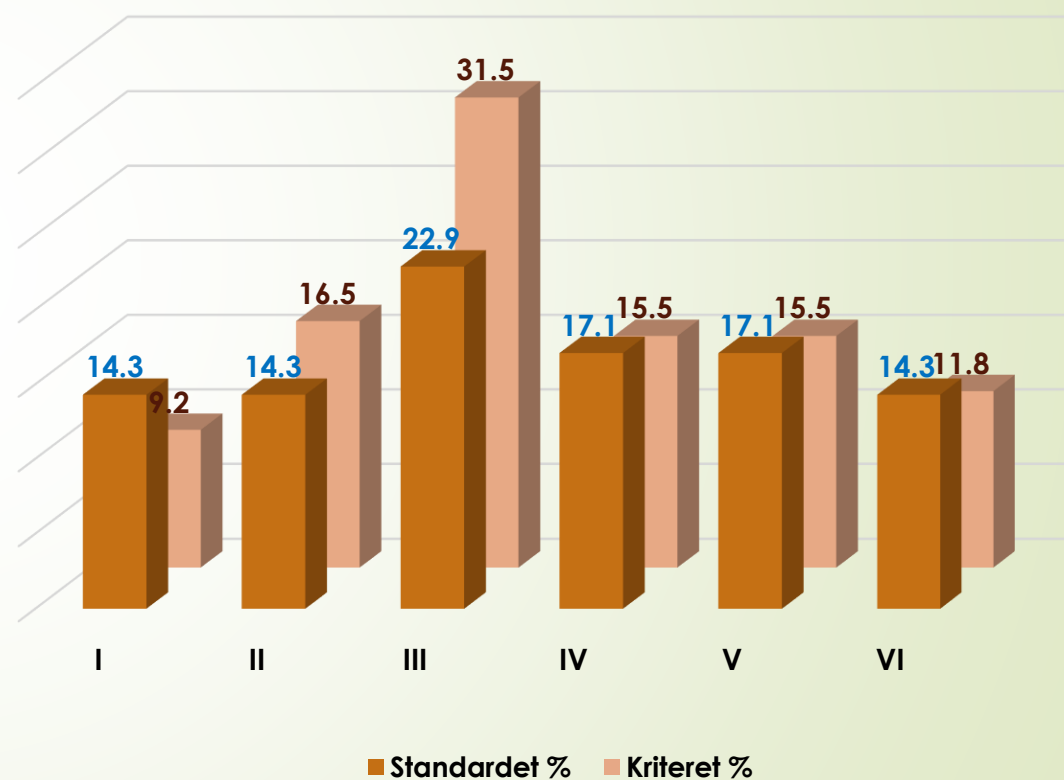

I - Standardet dhe kriteret për vlerësimin e Programeve të Studimit të ciklit të parë Bachelor

Programet Bachelor: Standardet/Kriteret sipas fushave (Nr)

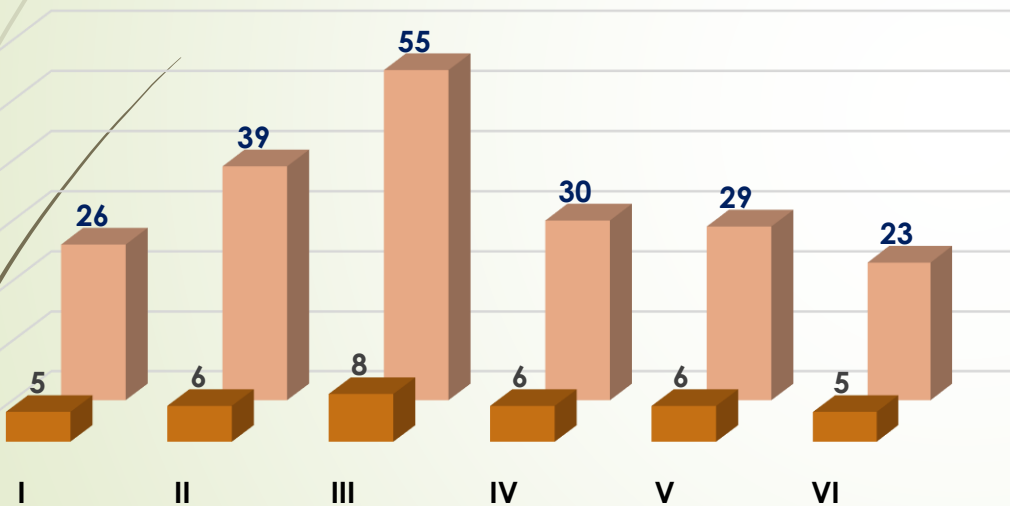

Programet Bachelor: Standardet/kriteret sipas fushave (%)

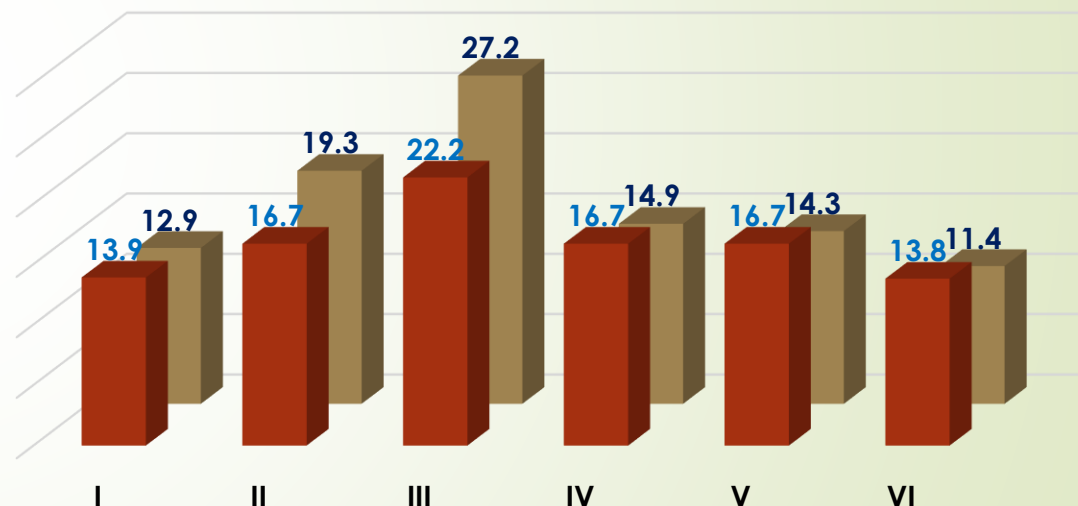
I - Standardet dhe kriteret për vlerësimin e Programeve të Studimit të ciklit të dytë Master Profesional

MProf-Standardet/kriteret sipas fushave Nr

■ Standardet Nr ■ Kriteret Nr

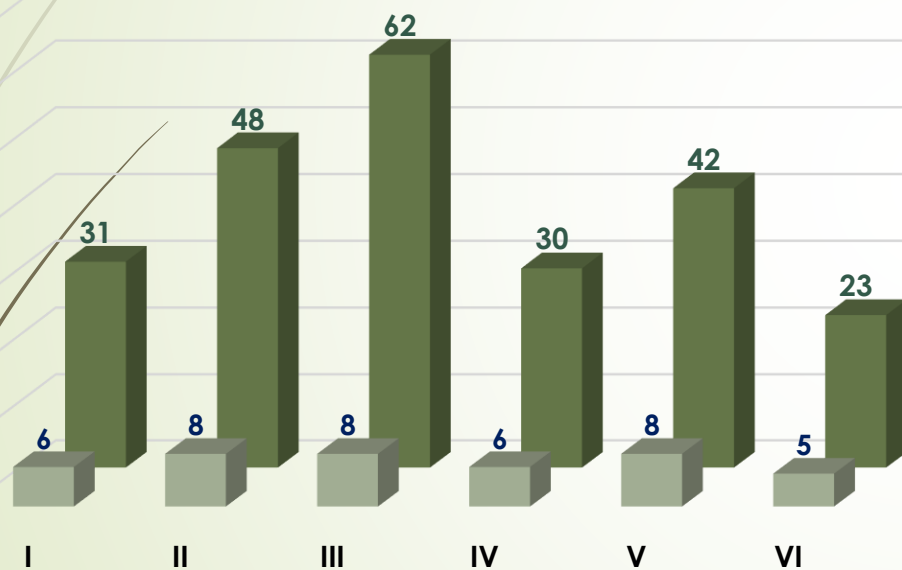
MProf-Standardet/kriteret sipas fushave %

■ Standardet % ■ Kriteret %

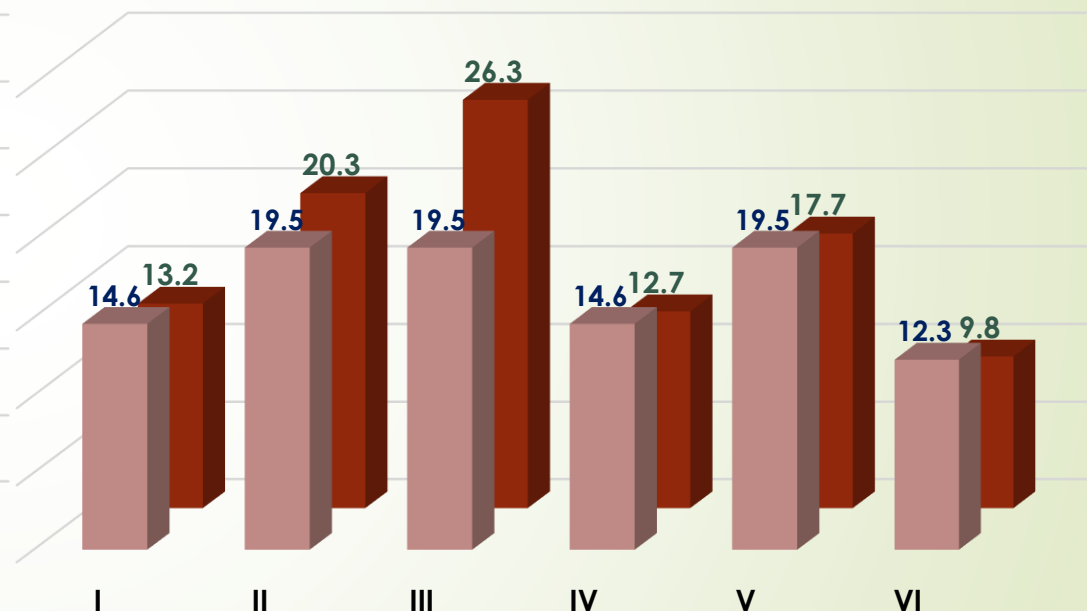
I - Standardet dhe kriteret për vlerësimin e Programeve të Studimit të ciklit të dytë Master i Shkencave/Arteve

MSh- Standardet/kriteret sipas fushave (Nr)

■ Standardet Nr ■ Kriteret Nr

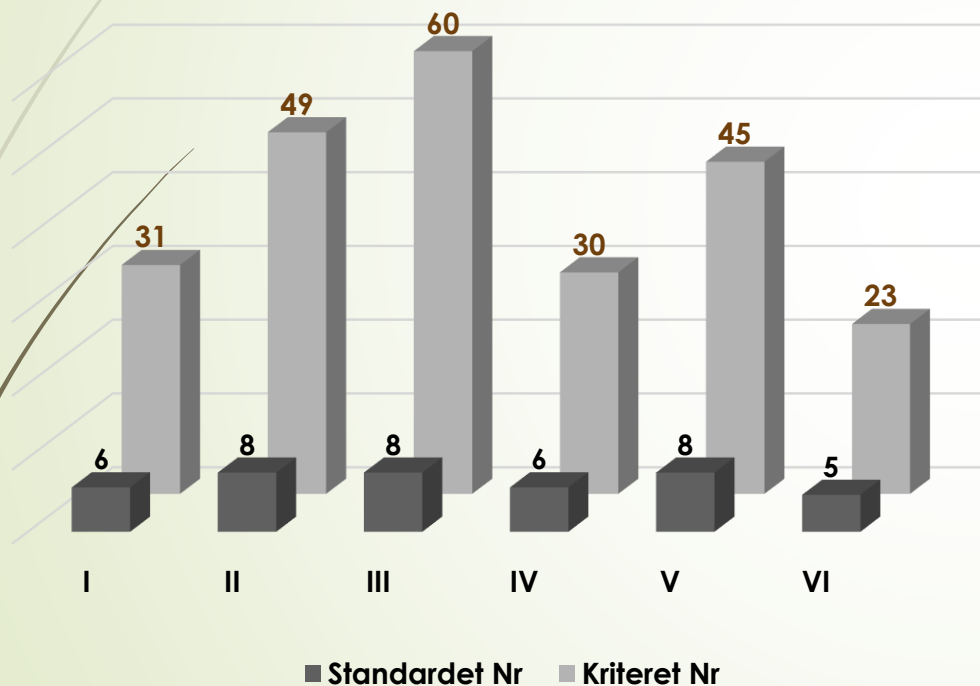
MSh-Standardet/kriteret sipas fushave (%)

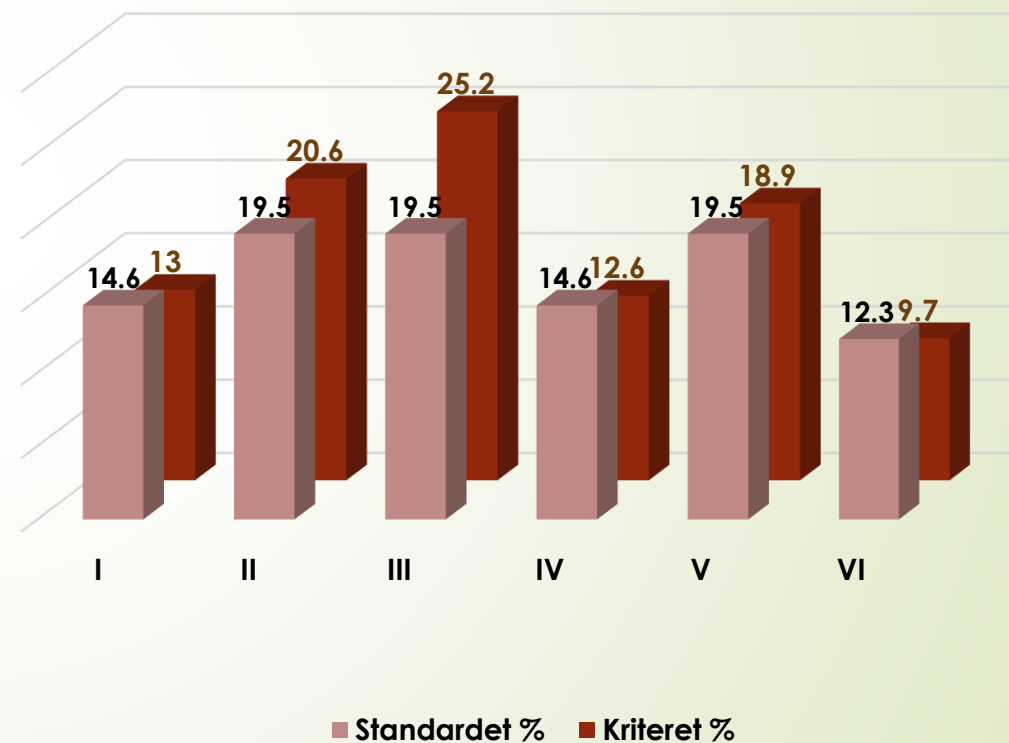
■ Standardet % ■ Kriteret %

I - Standardet dhe kriteret për vlerësimin e Programeve të Integruara të ciklit të dytë të studimit

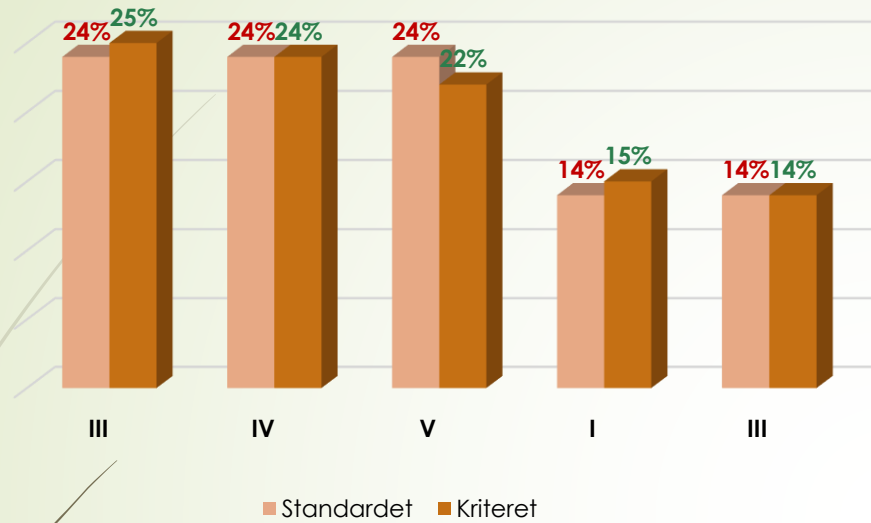
MI- Standardet/kriteret sipas fushave (Nr)

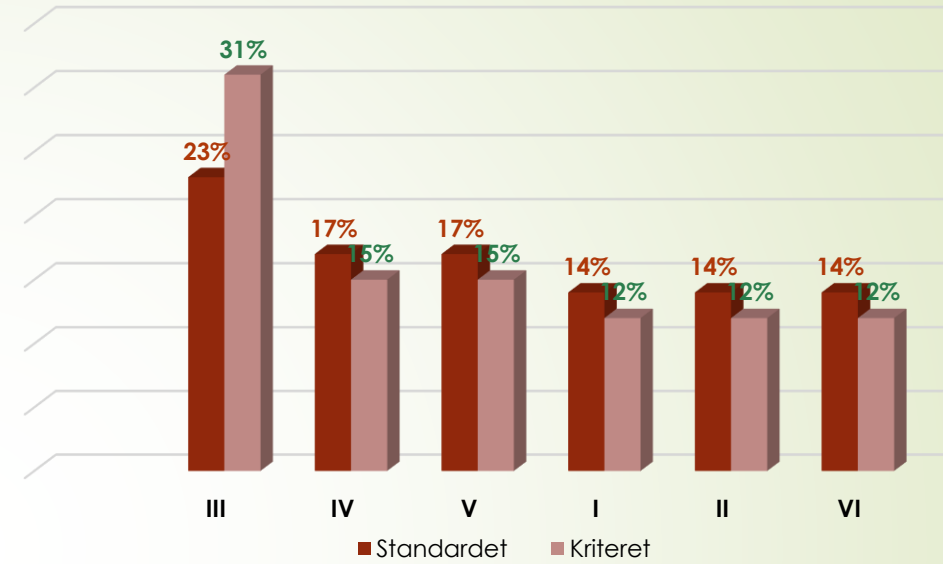
MI-Standardet/kriteret sipas fushave (%)

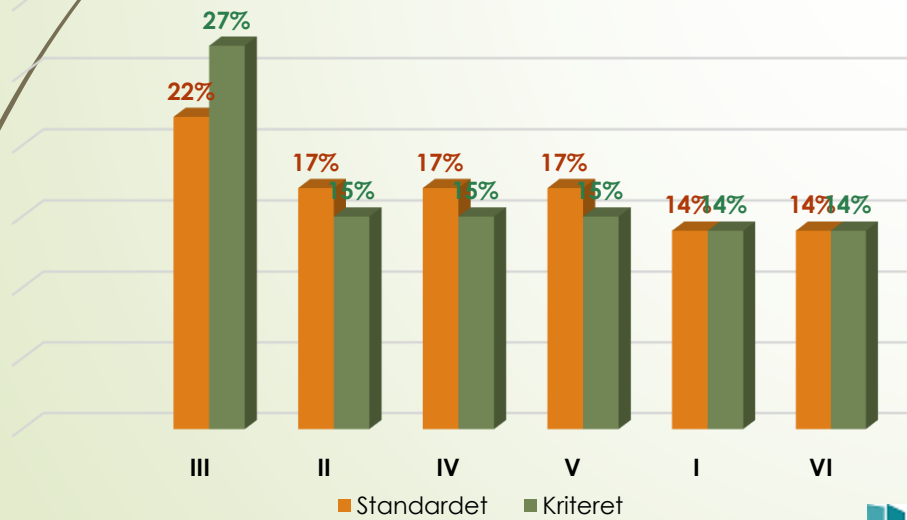
Profesionale

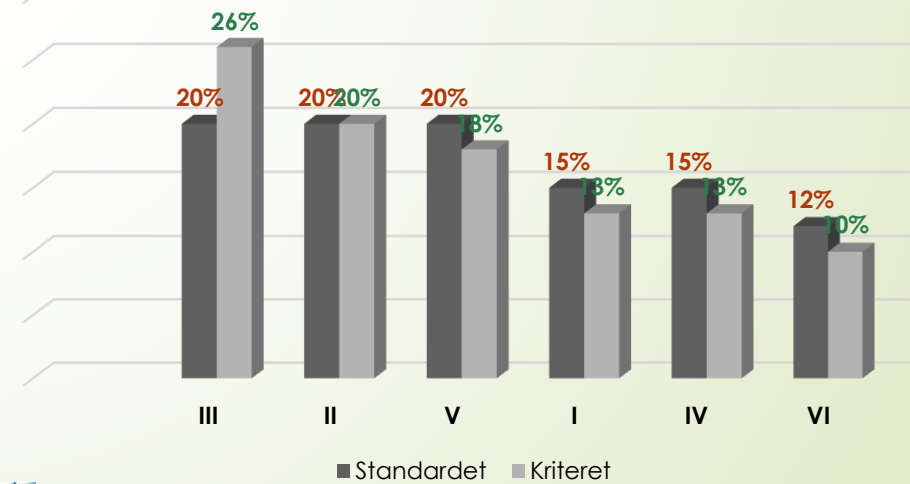
Bachelor

Master Profesional

M Shkencave/Integruar

I - Standardet dhe kriteret për vlerësimin e Programeve të studimit: përmbledhje

- Fusha **III**: peshën më të lartë relative, mesatarisht 25% të standardeve dhe kriterëve, në të gjitha programet e studimit
- Fushat **III, IV** dhe **V** kanë peshën më të lartë në Programet Profesionale dhe programet Bachelor
- Fushat **I, II, IV, V** dhe **VI (-III)** kanë peshë të krahasueshme në Programet Bachelor dhe Master Profesional
- Master i Shkencave dhe Master i Integruar: standardet në dy grupe sipas peshës në % (**II, III, V vs I, IV, VI**)
- Pësia e standardeve ndryshon nga ajo e kriterëve të të njëjtës fushë në: **III** në programet e ciklit të parë dhe të dytë (8 deri në 5%)
- Standardet e të njëjtës fushë kanë peshë të ndryshme, sipas numrit dhe përqindjes së kriterëve për çdo standard

II- Standardet; reflektimi në metodologjinë e vlerësimit

- Vlerësimi mbështetet në kriteret e lidhura me standardin
- Shkalla e përmbushjes vlerësohet minimalisht në nivel standardi, mbështetur në shkallën e plotësimit të kriterëve (2 ose 3 shkallë): * #
- Vlerësimi i shkallës së përmbushjes së standardeve në nivel të fushës së vlerësimit, mbështetet në shkallën e përmbushjes së standardeve përkatëse * #
- Vlerësimi i shkallës së përmbushjes së standardeve në nivel të programit të studimit, mbështetet në shkallën e përmbushjes së standardeve të fushave përkatëse * #
- Vlerësimi i shkallës së përputhshmërisë standard-fushë-program konsideron peshën në përqindje të mesatarizuar kriter-standard-fushë-program * #

* Sugjerime nga IAL # vendim BA

III- Standardet; reflektimi në vendimmarrjen e akreditimit

- ▶ Ligji 80/2015: *“Bordi i Akreditimit merr vendimin përfundimtar për akreditimin e një programi dhe/ose institucioni të arsimit të lartë. Vendimi për akreditimin mund të jetë pozitiv ose negativ”*
- ▶ VKM Nr. 109, datë 15.02.2017, 21/c:
 - ▶ *Bordi i Akreditimit shqyrton raportet përfundimtare të vlerësimit dhe mer vendimin përfundimtar të akreditimit.*
 - ▶ *”Vendimi përfundimtar i Bordit të Akreditimit mund të jetë:*
 - ▶ *“pozitiv”, kur përmbushen standardet dhe kriteret përkatëse institucionale apo të programeve*
 - ▶ *“negativ”, kur konstatohet një nivel i ulët i cilësisë dhe mosplotësim i standardeve, si dhe pamundësi e institucionit për t’i përmbushur ato.*

III- Standardet; reflektimi në vendimmarrjen e akreditimit

Rregullorja e Bordit të Akreditimit:

Bordi “Argumenton dhe mbështet vendimet e tij për akreditimin, duke marrë parasysh të dhënat dhe evidencat e mëposhtme:

- kontekstin ligjor të institucionit,
- të dhënat kryesore për institucionin dhe programet e tij,
- raportet e vetëvlerësimit dhe evidencat mbështetëse,
- raportin e vlerësimit nga grupi i vlerësimit të jashtëm,
- raportimin verbal eventual nga ana e anëtarëve të grupit të vlerësimit të jashtëm në mbledhjen e Bordit të Akreditimit,
- të dhënat për procedurat e vlerësimit,
- rezultatet dhe përfundimet nga vlerësime/akreditime të mëparshme,
- informacionin për zbatimin e rekomandimeve të dhëna gjatë vlerësimeve/akreditimeve të mëparshme dhe;
- çdo të dhënë tjetër të rëndësishme.

Përpara marrjes së vendimit, Bordi i Akreditimit mund të kërkojë edhe të dhëna shtesë.”

- Lloji i vendimit të akreditimit (+/-) mbështetet në shkallën/nivelin e përmbushjes së standardeve individuale, sipas fushave dhe vlerësimin tërësor të programit të studimit. Programi akreditohet kur të gjitha standardet sipas fushave përmbushen minimalisht ???? * #

III- Standardet; reflektimi në vendimmarrjen e akreditimit

Kohëzgjatja e vlefshmërisë së akreditimit

- ▶ Neni 106, pika 4, e Ligjit Nr. 80, datë 17.09.2015, “Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë” **“Vlefshmëria e çdo akreditimi institucional dhe e programeve të studimit që lidhen me të nuk mund të zgjasë më shumë se 6 vjet”**;
- ▶ VKM Nr. 109, datë 15.02.2017, “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë së Sigurimit të Cilësisë në Arsimin e Lartë e të Bordit të Akreditimit dhe për përcaktimin e tarifave për proceset e sigurimit të cilësisë në arsimin e lartë”, 21/c:
 - ▶ ***Kohëzgjatja dhe afati i vlefshmërisë së akreditimit institucional përcaktohen sipas shkallës së plotësimit të standardeve të cilësisë, ndërsa për programet e studimit edhe në varësi të kohëzgjatjes së tyre.***
 - ▶ ***Kohëzgjatja maksimale e vlefshmërisë së akreditimit institucional dhe/ose programeve të studimit nuk mund të jetë më shumë se 6 vite”.***

III- Standardet; reflektimi në vendimmarrjen e akreditimit

Kohëzgjatja e vlefshmërisë së akreditimit

VBA Nr. 2, datë 07.04.2017

- Elementet e shkallës së plotësimit të standardeve të cilësisë, të cilat orientojnë Bordin e Akreditimit në përcaktimin e kohëzgjatjes dhe afatit të vlefshmërisë së akreditimit konsistojnë në:
 - Nivelin e plotësimit të standardeve shtetërore sipas rezultateve të vlerësimit të jashtëm të cilësisë;
 - Rezultatet e **akreditimeve të mëparshme** dhe plotësimin e **rekomandimeve** në vijim si dhe në ecurinë e cilësisë nga njëri akreditim në tjetrin.
 - Rezultatet e **monitorimit dhe ruajtjen** e standardeve të cilësisë nga licensimi/hapja e Institucionit të arsimit të lartë dhe/ose programit të studimit e në vijim.
 - **Qëndrueshmërinë institucionale** në lidhje me të dhënat, dokumentacionin dhe proceset që lidhen e janë në funksion të ruajtjes dhe rritjes së standardeve të cilësisë së ofertës akademike.
 - Për **programet** e studimit, kohëzgjatja e vlefshmërisë dhe afatit të akreditimit, përcaktohet në raport edhe me **kohëzgjatjen** e programit të studimit.

III- Standardet; reflektimi në vendimmarrjen e akreditimit

Kohëzgjatja e vlefshmërisë së akreditimit

VBA Ekstra Nr. 1, date 02.02.2018 *"Për miratimin e "Rregullores se Bordit të Akreditimit"*

Në rast të një vendimi pozitiv, Bordi i Akreditimit vendos për kohëzgjatjen dhe afatin e vlefshmërisë së akreditimit.

Kriteret për përcaktimin e vlefshmërisë së akreditimit institucional ose të programeve të studimit janë:

- masa e përmbushjes së standardeve të akreditimit;
- rezultatet nga procedura të mëparshme akreditimi dhe zbatimimi i rekomandimeve të mundshme;
- rezultatet nga monitorimi pas licencimit dhe ndërmjet periudhave të akreditimit;
- të dhënat për qëndrueshmërinë institucionale, veçanërisht për sa i përket proceseve, burimeve dhe stafit;
- Kohëzgjatja e akreditimit përcaktohet në vite akademike. Data e përfundimit shprehet në formatin: ditë/muaj/vit.

III- Standardet; reflektimi në vendimmarrjen e akreditimit

Rishikimi i vendimeve të akreditimit

- ▶ Ligji 80/2015: “*Standardet mbi bazën e të cilave është dhënë akreditimi, duhet të përmbushen për të gjithë periudhën kohore të vlefshmërisë së akreditimit*”
- ▶ VKM 109: BA “*administron për efekt vendimmarrje apo rishikim të vendimmarrjes së mëparshme të akreditimit, rastet kur nga ASCAL apo ministria përgjegjëse për arsimin konstatohen shmangje nga standardet*”
- ▶ Rregullorja e BA: “**Rivlerëson dhe rishqyrton vendimet e tij të akreditimit, në rastet kur:**
 - ▶ ASCAL-i identifikon **mungesë përputhshmërie me standardet**, ose **devijime** të mundshme prej tyre, para, pas marrjes së akreditimit fillestar ose gjatë periudhës së akreditimit.
 - ▶ Ai (Bordi i Akreditimit) **ka dyshime të arsyeshme për uljen në cilësi**, devijim nga standardet e cilësisë ose nga parashikimet ligjore.
 - ▶ **Ministria** përgjegjëse për arsimin, i dërgon të dhëna dhe dokumente për shkelje të mundshme të standardeve të cilësisë ose parashikimeve ligjore.

III- Standardet; reflektimi në vendimmarrjen e akreditimit

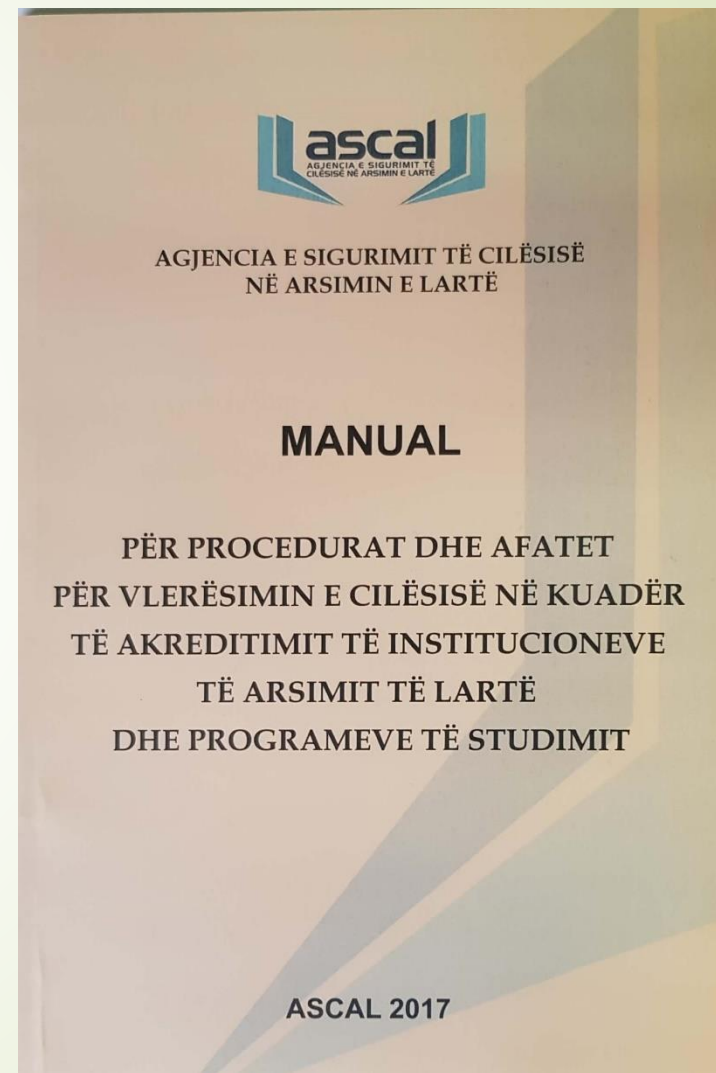
Rishikimi i vendimeve të akreditimit

Rregullorja e BA

- “Bordi i Akreditimit ngre një **komision të posaçëm** për të shqyrtuar rastet e identifikuara, në bashkëpunim me përfaqësues të **ASCAL**-it dhe të **Bordit** të Akreditimit, dhe nëse është e nevojshme, bashkëpunon edhe me **ekspertë të jashtëm**. Komisioni shqyrton informacionin që ka në dispozicion dhe mund të kërkojë evidenca shtesë ose takime me palë të ndryshme. Komisioni harton një raport, të cilin ia dërgon Bordit të Akreditimit për vendimmarrje të mëtejshme ose rishikim të vendimit ekzistues.
- Në rast se Bordi i Akreditimit identifikon **shkelje ligjore** ose **devijime** të tjera nga parashikimet ligjore, ai njofton Ministrinë përgjegjëse për arsimin për inspektime të mëtejshme. Ky parashikim është i zbatueshëm edhe për ato institucione të arsimit të lartë që i janë nënshtruar procesit të akreditimit”

IV- Standardet; reflektimi në procesin e vlerësimit

- Procedura e vlerësimit: Manuali 2017/R2018
- Vlerësimi paraprak dhe ligjor; referencat/kriteret ligjore e nënligjore *
- Vetvlerësimi: formatet e reja të vlerësimit, dokumentacioni, struktura dhe përmbajtja *
- Raportet e Vlerësimit: qasje analitike *
- Komunikimi, bashkëpunimi e bashkëveprimi me IAL-të *
- Udhëzimi i IAL-ve në kuadër të vlerësimit për akreditim *
- Vlerësimi i Jashtëm: formatet e vlerësimit të jashtëm, gjykim, arsyetimi i gjykimit * #
- Skema dhe metodologjia e gjykimit pjesor dhe tërësor * #
- Dokumentacioni i vlerësimit: sistemi AMS vs IAL *

Të tjera

► Monitorimi i cilësisë

- Për programet/njësitë/IAL e reja/riorganizuara përpara akreditimit të parë: rekomandimet e lëna nga vlerësimi paraprak. Dokumentacion pranë ASCAL
- Për IAL_të/programet e akredituara/riorganizuara: mangësitë dhe rekomandimet e lëna nga akreditimi i fundit;
- Për IAL_të/programet e akredituara/riorganizuara: mangësitë në mënyrë të përsëritur në kuadër të akreditimeve periodike

► Sondazhi Kombëtar i Studentëve

Faleminderit për
vëmendjen tuaj!